

ÅPEN UTLYSNING

**Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF)
lyser med dette ut mulighet til å søke prosjektfinsiering for:**

***Kunnskap og verktøy som kan forebygge dødelighet og
velferdsutfordringer forbundet med nedsatt gjellehelse og gjellelidelser
hos oppdrettet laksefisk***

Det kan søkes prosjekter for gjennomføring av forskning- og utviklingsarbeid som skal fremskaffe resultater som direkte eller indirekte kan anvendes og implementeres i næringen for å forebygge og redusere tap og dødelighet forårsaket av nedsatt gjellehelse og gjellelidelser. Søknader kan ikke omhandle rene studier på effekter av infeksjose agens/sykdommer eller epidemiologi, men slike agens kan inngå som en del av problemstillingen dersom relevant.

Søkere kan være universitets- og høyskolesektoren, forskningsinstitutter, nasjonale og internasjonale forskningsmiljøer og næringsbedrifter. Tilsagnsmottaker fra FHF må være en FoU-institusjon, som også skal ha prosjektledelsen. Deltakerne i forskergruppen må ha dokumentert ledende kompetanse og en tydelig funksjon i prosjektet.

FHF har avsatt inntil 24 millioner kroner til denne utlysningen, og tar sikte på å etablere inntil 2 prosjekter for gjennomføring i perioden 01.07.2018 – 30.06.2021.

Dato lyst ut: 20.04.2018

Avsenders ref.: FHF v/fagsjef Sven Martin Jørgensen, sven.m.jorgensen@fhf.no, tlf 918 85 848

Søknadsfrist: 01.06.2018 kl 15:00 (sendes til post@fhf.no med kopi til sven.m.jorgensen@fhf.no)

Bakgrunn og problemstilling

Havbruksnæringen opplever økende tap og dødelighet forbundet med nedsatt helse eller lidelser knyttet til gjellene hos oppdrettet laksefisk. Gjellene er et livsviktig organ for utveksling og opptak av gasser og ioner fra miljøet, og samtidig en innfallsport for mikroorganismer og sykdomspatogener. I sjøanlegg registreres det ofte dødelighet eller redusert velferd forbundet med nedsatt gjellehelse, som ikke kan relateres til tilstedeværelse av et spesifikt patogen. Det mistenkes at slike problemer skyldes multifaktorielle eller komplekse årsakssammenhenger, hvor faktorer av både infeksjøs og ikke-infeksjøs karakter som stress, miljø, alger/planktoniske organismer, driftsoperasjoner m.m. medvirker. Behandling mot lakselus domineres av varianter av ikke-medikamentelle avlusningsmetoder som varmtvann og spyling, og det kan ikke utelukkes at slike behandlinger disponerer for gjelleproblemer. I tillegg benyttes ulike forebyggende tiltak som for eksempel skjerming (skjørt) og hyppig notrengjøring, som kan medføre utfordrende vannmiljø og således påvirke fiskens gjellehelse og funksjon. Det er følgelig behov for kunnskap om hvordan slike operasjoner og produksjonspraksis påvirker gjellehelse, og hvorvidt slike representerer risikofaktorer for utvikling av gjellelidelser på kortere eller lengre sikt.

FHF lyser derfor ut inntil 24 millioner kroner for å fremskaffe nødvendig kunnskap om gjelleutfordringer hos oppdrettet laksefisk. Prosjektet skal ha en anvendt tilnærming hvor resultater og kunnskap skal tilstrebes å kunne bidra til forebygging eller reduksjon av nedsatt gjellehelse og gjellelidelser, gjennom forbedret risikostyring, optimalisert produksjonspraksis eller videreutvikling av strategier for avlusninger og andre relevante belastende driftsoperasjoner. Medvirkning fra næringsbedrifter vil således vektas positivt.

Det bes i første omgang om en prosjektsøknad i henhold til retningslinjer for prosjektbeskrivelser (se spesifisering under). Søknaden skal være et utgangspunkt for endelig spesifisering og beskrivelse av den aktivitet som skal gjennomføres. Endelig prosjektbeskrivelse skal diskuteres i samråd med en referansegruppe som en innledende aktivitet i prosjektet.

Målsetting

Målet med utlysningen er å fremskaffe kunnskap og verktøy for å forebygge dødelighet og velferdsutfordringer forbundet med nedsatt gjellehelse og gjellelidelser hos oppdrettet laksefisk.

Søknader kan besvare en eller flere av følgende delmål/problemstillinger:

Risikofaktorer

- Dokumentere risikofaktorer, enkle eller sammensatte, for utvikling og/eller forsterking av gjellelidelser som følge av miljøforhold, driftsoperasjoner og/eller andre stressbelastninger.

Gjelle-indikatorer

- Utvikling av operative måleindikatorer eller metodikk som kan benyttes for objektiv vurdering av gjellehelse før, under og etter driftsoperasjoner og andre relevante stressbelastninger.
- Kunnskapsutvikling som er nødvendig for bedre forståelse og karakterisering av gjellelidelser opp mot normal gjellehelse/funksjon.

Forebyggende tiltak

- Stimulere eller styrke gjellefunksjon og helse gjennom forbedringer av oppdrettsmiljø, driftstiltak eller lignende.
- Generelle tiltak som kan bidra til redusert risiko for utvikling av gjellelidelser.

Rammer og særskilte føringer

- Hver prosjektsøknad kan søke om finansiering av et 3-årig prosjekt på inntil 12 millioner kroner (totalsum over alle år per prosjekt).
- Søknader vil vektas likt uavhengig av faglig/økonomisk omfang.
- Søker kan både være forskningsmiljøer og næringsbedrifter, men prosjektledelse og tilskuddsmottaker skal være en FoU-institusjon.

Krav til søknaden

- Deltakerne i forskergruppen må ha dokumentert ledende kompetanse og en tydelig funksjon i prosjektet.
- Alt forskningssamarbeid skal konkretiseres i søknaden.
- Prosjektsammendrag og mål skal i størst mulig grad være etterprøvbare, og må avspeile alle viktige punkter i søknaden da disse delene utgjør sentrale deler av beslutningsgrunnlaget.
- Søknaden må beskrive en konkret plan for formidling av prosjektets resultater til næringsliv og andre.
- Næringsrelevans tillegges vesentlig vekt og skal redegjøres for i søknaden.

Andre føringer

- Internasjonalt samarbeid som bidrar til å høyne kvalitet, relevans og nytte av forskningen vil vektas positivt ved tildeling av forskningsmidler.
- Det vurderes som positivt dersom prosjektet innebærer institusjonelt samarbeid. Dette gjelder også samarbeid med relevante næringsaktører eller bedrifter.

- Prosjektperioden skal normalt være på inntil 3 år, med mindre spesielle faglige grunner tilsier en lengre prosjektperiode. Begrunnelse for forlenget prosjektperiode må komme tydelig fram i søknaden.
- FHF vil oppnevne en referansegruppe for prosjektet bestående av aktører fra næringslivet og akademien. I søknaden kan det foreslås deltakere til referansegruppe.
- FHF's standardvilkår er gjeldende.

Organisering

Oppdragsgiver er FHF.

Utførende prosjektgruppe:

Arbeidet i prosjektgruppen ledes av prosjektleder (CV for prosjektleder legges ved søknaden). Prosjektleder og planlagt team må beskrives i søknaden, samt eventuelt innleide ressurser og annet formalisert samarbeid.

Referansegruppe:

FHF vil i samråd med prosjektgruppen oppnevne en referansegruppe bestående av personer som representerer næringen. Referansegruppen vil ha taushetsplikt ift prosjektet og prosjektets resultater inntil annet evt avtales. Prosjektleder (og eventuelt andre fra prosjektgruppen) skal delta på møter med referansegruppen, der også FHF-ansvarlig deltar. Det avholdes et oppstartmøte med prosjekt- og referansegruppen, i tillegg til Skype/telefon eller fysiske møter hvert halvår eller ved behov. Det skal også avholdes et fysisk møte før prosjektslutt for gjennomgang av sluttleveranser og sluttrapport, før disse er å betrakte som endelige. Kostnader til referansegruppemøter skal budsjetteres i søknaden.

Leveranser

I søknaden skal det listes opp følgende administrative leveranser, der hver leveranse datofest:

- Referat fra oppstartsmøte
- Referater fra møter med prosjekt- og referansegruppen (normalt hvert halvår)
- Publikasjoner (manus til vitenskapelige og populærvitenskapelige artikler) og presentasjoner (på konferanser, seminarer o.l.) av prosjektet/prosjektresultater
- Faglig sluttrapport i henhold til FHF's retningslinjer
- Administrativ sluttrapport i henhold til FHF's retningslinjer

Kvalitetssikring

Søker skal sørge for at det er/evt opprettes et formelt system for kvalitetssikring av arbeidet og dokumentasjonen/leveransene som utarbeides. FHF forventer at eventuelle uklarheter underveis kommuniseres og søkes oppklart uten forsinkelse.

Tidsplan

Prosjektinitiering:

Dato: 20.04.2018	Utlysning offentliggjøres
Dato: 01.06.2018	Frist for innlevering av prosjektsøknad, kl 15:00
Dato: 22.06.2018	Beslutning om prosjekt fra FHF
Dato: 01.07.2018	Tilsagn gis forutsatt at formaliteter er på plass

Prosjektgjennomføring:

Dato: 01.07.2018	Tidligste oppstart av prosjekt
Dato: 30.06.2021	Prosjekt ferdig gjennomført og rapportert

Prosjektbeskrivelse (Fylles ut av søker i hht [Retningslinjer for prosjektbeskrivelser til FHF](#)).

Beskrivelse av aktivitet og gjennomføring

Søker beskriver utdypende hvordan prosjektet/aktivitetene vil organiseres, gjennomføres og ledes, gjerne oppsummert i en tabell (aktivitetsplan med milepæler, beslutningspunkter o.a.). Angi relevant informasjon om ressurser, erfaringer, kompetanse og evt annet.

Budsjett

Søker/FoU-institusjon utarbeider budsjett og prosjektsøknad. Budsjettet skal omfatte alle kostnader knyttet til forskningen, og skal også inkludere estimerte reise- og møtekostnader i forbindelse med møter i referansegruppen. Det skal spesifiseres egne kostnader knyttet til hvert trinn i aktivitets-/gjennomføringsplanen. Kostnader kategoriseres i:

- Lønnsrelaterte kostnader for FoU-institusjon (spesifiseres)
- Reiserelaterte kostnader
- Andre kostnader (spesifiseres)
- Evt egeninnsats (spesifiseres)

Kostnadsbudsjettet skal fordeles på år. Timepriser angis, og eventuell prisstigning skal være inkludert og identifiserbar. Kontakt gjerne FHF ved uklarheter og behov for presiseringer.

Kriterier for utvelgelse av prosjekt

Prosjektsøknader gis en vurdering etter følgende kriterier (i prioritert rekkefølge):

- Søknadens relevans til forespørselen og målet med arbeidet.
- Søknadens faglige forskningskvalitet (hypotese grunnlag, gjennomføringsplan, metodikk, statistikk).
- Beskrevet prosjektkvalitet (herunder gjennomføringsevne og faglige forutsetninger for å gjennomføre prosjektet) samt formidlingskvalitet knyttet til leveranser.
- Økonomisk ramme for arbeidet/prosjektet.
- Tilknytning til relevante aktiviteter/prosjekter.
- Søknadens vurderbarhet og dokumentkvalitet.

Søknader må være tilstrekkelig komplette slik at det kan foretas en evaluering basert på kriteriene ovenfor, og skal ikke overskride 10 sider ekskl. vedlegg.

FHF forbeholder seg retten til å:

- Avvise innkomne søknader som ikke er i tråd med målsettingen for utlysningen.
- Be om avklaringer før og under evalueringen.
- Avlyse konkurransen eller foreta ny utlysning.

Behandling i FHF

- Innsendte søknader gjennomgås i FHF, og FoU-miljø gis mulighet til å svare på eventuelle uklarheter/mangler.
- Endelige søknader vurderes opp mot målsetting(er) og et sett av kriterier (jfr. ovenfor) av FHF's fagapparat og et fagekspertpanel/næringspanel nedsatt av FHF.
- Innstilling: FHF's fagapparat rangerer søknadene basert på karakterer for evalueringskriteriene, samt kommentarer og råd fra fagekspertene/næringspanel.
- Beslutning: FHF administrativt.
- FHF forbeholder seg retten til, eventuelt i samråd med referansegruppen, å inngå nærmere drøftelser med valgt FoU-miljø med tanke på utarbeidelse av endelig aktivitetsbeskrivelse.
- FHF vil gi tilsagn til valgt(e) FoU-miljø og FHF's standardvilkår vil gjelde.

- Etter at endelig beslutning om tildeling av prosjekt(er) er tatt, vil alle søkere få tilbakemelding.

Vedlegg til forespørselen fra FHF:

1. FHF's standardvilkår
2. Retningslinjer for prosjektbeskrivelser til FHF
3. Mandat for referansegrupper

Dokumentene finnes her: <http://fhf.no/om-fhf/slik-arbeider-fhf/>